

ת"פ 2503/07/15 - מדינת ישראל נגד מ א ר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 2503-07-15 מדינת ישראל נ' א

לפני
המאשימה
כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ספיר חבר

נגד
הנאשם
מ א ר
ע"י ב"כ עו"ד שאדי כבהא

גזר דין

ביום 15.1.17 הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן שהוגש במסגרת הסדר טיעון, והורשע בעבירות הבאות:

א. תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382 (ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (2 עבירות);

ב. תקיפה חובלנית, לפי סעיף 380 לחוק הנ"ל;

ג. איומים, לפי סעיף 192 לחוק הנ"ל.

הנאשם הופנה לשירות המבחן והתקבלו בעניינו שני תסקירים, מיום 21.5.17 ומיום 24.10.17, וביום 29.10.17 טענו הצדדים לעונש: המאשימה עתרה לעונש שעיקרו מאסר בעבודות שירות, תוך הפעלת מאסר מותנה בחופף, ולצדו מאסר מותנה, קנס ופיצוי; ואילו ההגנה עתרה לאימוץ המלצתו של שירות המבחן ולהארכת המאסר המותנה יחד עם צו מבחן.

מעשי הנאשם:

1. הנאשם ואשתו הנפגעת התגוררו בנפרד בעת הרלוונטית, כשהנפגעת גרה בבית הוריה.

2. במועד לא ידוע בסתיו 2013, בבית הורי הנפגעת, תקף הנאשם את הנפגעת ותפס בחוזקה את צווארה, וכן תקף את אחותה מ כשהכניס אצבעות בחוזקה לנחירי אפה וגרם לה לדימום. בגין אירוע זה הואשם והורשע הנאשם בעבירות של תקיפת בת-זוג ותקיפה חובלנית [אישום 1].

3. ביום 3.11.17, בדירת הורי הנפגעת, תקף הנאשם את הנפגעת ואיים עליה [אישום 2]:

א. בשעת ערב נכנס הנאשם ללא רשות לדירה והחל להתווכח עם הנפגעת בעניין אופן לבושה לאירוע. הנפגעת ביקשה מהנאשם שיצא, אך הנאשם תפס בידה וגרר אותה לחדר השינה. כשניסתה הנפגעת להגן על עצמה, סטר לה הנאשם בפניה;

ב. מ' ניסתה להפסיק את מעשי הנאשם ותפסה בחולצתו, וכך עד שהגיע קרוב אחר של הנפגעת והוציא את הנאשם מהדירה;

ג. ניידת משטרה הוזמנה והגיעה למקום, ואז איים הנאשם על הנפגעת במסרון ששלח לה ובו כתב ש"אם את מגישה תלונה, אני אראה לך מה זה";

ד. הנפגעת, אחותה נ וגיסה, יצאו מהבית ועמדו לנסוע לאירוע משפחתי, אך אז הגיע הנאשם ברכב בו היה גם בנם של הנאשם והנפגעת, חסם את רכבם של הנפגעת וקרוביה, והנפגעת נכנסה מרצונה לרכב בו נהג הנאשם. אז מסר הנאשם את הילד לזרועותיה של הנפגעת, וסטר בפניה מספר פעמים;

ה. בעודם נוסעים ברכב, זעקה הנפגעת לעזרה והנאשם איים עליה כששלף אולר, סגור ומקופל, כיוון אותו לעבר הנפגעת, ואיים עליה ש"תסתמי את הפה, אם לא אני אהרוג אותך... אני אקח אותך לשטחים";

נסיבות העבירות - קביעת מתחם העונש ההולם:

1. אף שמדובר בשני אירועים נפרדים, טענו הצדדים לעונש כולל, תוך ראייתו של כל אירוע כחלק ממכלול. אלך בדרכם של הצדדים, המוצדקת בנסיבות דנן, והמתחם העונשי שייקבע יהיה מתחם אחד.

2. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם:

א. עבירות התקיפה, ובוודאי תקיפה חובלנית, מגנות על הערך המרכזי של שלמות הגוף והבריאות. ערך זה הינו מהחשובים במארג הערכים החברתי ומיותר להרחיב על כך. לעבירות התקיפה הנוגעות לתחום הזוג והמשפחה משמעות מיוחדת, המשקפת את רצון החברה להכיר בחומרתן היתירה של עבירות אלו. הטעמים להחמרה הינם הפרת האמון הבסיסי הנלווה לתקיפה בתוך מערכת המבוססת על אמון זה, קשוי החשיפה והמצב הקשה-במיוחד בו נמצא נפגע, הקרוע בין האלימות שמופעלת נגדו לבין הרצון לגונן על המערכת הזוגית או המשפחתית שהוא חולק עם התוקף. בנוסף, מלמד הניסיון המצטבר כי הנזק הנפשי הפוטנציאלי הנלווה לעבירות מסוג זה הינו חמור במיוחד [וראו למשל ע"פ 4875/11 מ.י. נ' פלוני (2012)]. בע"פ 305/12 מ.י. נ' צוובנר-זליג (2013) הדגיש בימ"ש העליון כי קצתה הנפש ממעשי אלימות, ההולכים ומתרבים, במיוחד נגד נשים מצד הקרובים להן ביותר וכי הדבר נראה כ"מכת מדינה" המחייבת השתת עונשים חמורים ומרתיעים. הצורך בסיפוק ביטחון לכל אישה ואישה בביתה, מקום מבצרה, בחיק משפחתה, הוכר כ"ערך חברתי ראשון במעלה". נקבע שעל הענישה לשדר מסר חד וברור: אלימות במשפחה תוביל על דרך הכלל לתגובה עונשית קשה, תוך הסגת מידת הרחמים מפני מידת הדין;

עמוד 2

ב. עבירת האיזמים הקבועה בסעיף 192 לחוק באה להגן על שלוות הנפש של האדם ולאפשר לו חיים חופשיים מלחצים אסורים. בעקיפין, מגנה עבירה זו על ערך נוסף - חופש הפעולה והבחירה של האדם, שכן לעתים קרובות נלווית לאיום מטרה של הנעת אדם לפעולה או למחדל, כמסר מוסווה שאינו מגיע לסחיטה גלויה (ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מ.י. (1989)). וכך גם בענייננו, כשהנאשם רצה למנוע מהנפגעת להגיש תלונה במשטרה.

3. התנהגותו האלימה והחוזרת של הנאשם פגעה באופן חמור בערכים המוגנים, כאשר הנאשם לא נרתע מנוכחותם של אחרים, ואינו נרתע גם מהצגת אולר להמחשת האיזמים. פרט לנזקי הגוף, שלמרבה המזל היו קלים וחולפים, גרמו מעשי הנאשם לנפגעת ולאחותה מ' מצוקה נפשית וחרדה. נוכחות הילד באירוע השני הוסיפה למצוקת הנפגעת, וקשה לשער את מידת הנזק לנפשו הרכה של הילד.

4. הנזקים הקונקרטיים היו אפוא ממשיים, והנזקים הפוטנציאליים חמורים פי כמה.

5. המקור להתפרצויותיו האלימות של הנאשם נעוץ בכעס ובתסכול, על-רקע שימוש התמכרותי באלכוהול. לדברי הנפגעת עצמה, היו אלה אירועים חריגים בשגרת החיים של בני הזוג.

6. מתחם העונש ההולם ייקבע אפוא בין מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל, כהצעת התביעה. עתירת התביעה תואמת אפוא את המתחם שנקבע.

סטייה ממתחם העונש מטעמי שיקום:

1. הנאשם, יליד 1988, כבן 30, נשוי לנפגעת, כשכיום הם גרים יחד ומגדלים את שני ילדיהם. מוצא הנאשם במשפחה שהתמודדה עם קשיים כלכליים ואחרים, כשהאב, הלקוי בנפשו, יצר אווירה אלימה בבית. הנאשם החל לעבוד בעבודות מזדמנות מעת שסיים עשר שנות לימוד, וכך עד שבמאסר 2017 החל לעבוד כטבח, עשה חיל במקצועו זה, וכיום הוא אחראי מטבח במסעדה.

2. לחובת הנאשם עבר פלילי [תע/1], הכולל גם עבירות אלימות. עבירת אלימות אחרונה (תקיפת שוטר והפרעה לשוטר) עבר הנאשם בשנת 2011, ובגין עבירות חבלה חמורות שביצע בשנת 2007 אף נדון למאסר ממושך בפועל. בגין עבירות רכוש שביצע בשנת 2006 נדון הנאשם לשלושה חודשי מאסר שריצה בעבודות שירות. עוד לחובת הנאשם מאסר מותנה בן שישה חודשים, שהוטל ביום 25.4.17 בגין עבירות תקיפת שוטר והפרעה לשוטר, הנזכרות לעיל, שניתן להפעילו עתה.

3. דברי הנפגעת ועמדתה:

א. לדברי הנפגעת, אותם מסרה לשירות המבחן ולבית המשפט בעת עדותה לעונש, אירועי האלימות היו חריגים וחד-פעמיים, ובוודאי שלא חזרו מאז. הנפגעת תיארה כיצד התמודדה כזוג צעיר, הורים לתינוק, עם קשיים כלכליים מכבידים, שגררו לחץ ותסכול. הנפגעת לא היססה לעזוב את הנאשם, לנוכח צריכת האלכוהול שלו, ובמשך תשעה חודשים גרה בדירת הוריה. הנפגעת תיארה בהרחבה ובכנות את השינוי שעבר הנאשם מאז אותם מקרים, משנרתם לטיפול, ותלתה בתלונתה למשטרה את ההצלחה בשינוי אורח חייו של הנאשם - משתיין חסר

כיוון לאיש מקצוע ומשפחה: "אני לא מתחרטת על התלונה הזו, כי יכול להיות שלא הייתי משיגה רמת חיים כזו מושלמת [פרוט', ע' 10-11];

ב. ניסיון החיים והשכל הישר מלמדים כי יש לנהוג זהירות בעדות מסוג זה (וראו ניתוח הבעייתיות במאמרן של דנה פוגץ' והדר דנציג-רוזנברג "כשאהבה כואבת: על דילמת ההתחשבות בבקשתן של נשים החיות בצל אלימות להקל בעונש הפוגע", **מחקרי משפט** כו 567/07 (2010), הובא בהסכמה כאסמכתא בע"פ 4245/13 ג' נ' מ.י. (2013) ובע"פ 567/07 **פלוני נ' מ.י.** (2011)). שירות המבחן מצא את דברי הנפגעת כראויים לביסוס עמדת השירות, ואף אני התרשמתי שדברי הנפגעת כנים. עוד נחה דעתי, שחוסנה הנפשי של הנפגעת, התומכת בהליך הטיפולי של הנאשם, יסייע להצלחת הטיפול, וכן שהנפגעת לא תהסס לפנות למשטרה אם ישוב הנאשם לדרכו הרעה;

4. ההליך השיקומי שעבר הנאשם:

א. שירות המבחן מעריך כי המקור להתנהגותו של הנאשם נעוץ בשלבי חייו המוקדמים, כשמשפחתו לא יכלה לספק לו כלים להתמודדות עם משברים ומצוקות, ואף הובילה ליצירת דימוי עצמי נמוך - דפוסים שהובילו למעורבות שולית, לשימוש באלכוהול, ולמאפייני התמודדות אלימים;

ב. האירועים בגינם הורשע הנאשם, והפרידה מאשתו, הובילו את הנאשם לפנות לטיפול פסיכולוגי במסגרת קופת חולים אותו החל סמוך לאחר המקרים. מסקנת שירות המבחן היא כי הנאשם אכן הפנים את הפסול במעשיו, מגלה חרטה כנה, ונענה היטב לטיפול;

ג. הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית ייעודית לעבירות אלמ"ב, החל מחודש יוני 2017. הנאשם נרתם לטיפול ומפיק ממנו תועלת. הנאשם חדל מלצרוך אלכוהול והיחסים בינו לבין הנפגעת טובים, מכבדים ותומכים;

ד. כאמור לעיל, הנאשם החל בקריירה של טבח ואחראי מטבח, והוא שואב סיפוק רב מעבודתו, שאף הובילה לאיזון כלכלי של המשפחה;

ה. השירות מצא - ועמדתו נעוצה היטב בעובדות - שהנאשם הצליח לשקם את עצמו ואת משפחתו, כשהוא נעזר בטיפול פרטני וקבוצתי ממושך, חדל מלשתות אלכוהול, ונתמך על-ידי הנפגעת;

ו. עונש מאסר, ולו בעבודות שירות כפי שהציעה התובעת הנכבדה, עלול להוביל לאבדן עבודתו של הנאשם ולפגיעות קשות בהערכתו העצמית ובמשפחתו;

5. האמור לעיל, המקבל משנה-תוקף שבחלוף הזמן ללא הישנותם של מקרי אלימות, מלמד כי לפנינו הליך שיקומי שהצליח ביותר. במקרה זה, השיקום אינו רק משאלת לב או תקווה. הוא הפך נגד עינינו למציאות שלא ניתן להפנות לה עורף. המובהקות שלו היא שמהווה אותן "נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן", המצדיקות סטייה מן המתחם בשל שיקולי שיקום אף כאשר העבירות הן בעלות חומרה יתרה (וראו ע"פ 779/15 **פלוני נ' מ.י.**)

((2015)).

6. לפיכך, מוצדקת סטייה ממתחם העונש שנקבע, מטעמי שיקום. אאמץ אפוא את המלצת שירות המבחן ואמנע מהשתת מאסר בפועל, ולו לריצוי בעבודות שירות. דרך זו מאפשרת את הארכתו של המאסר המותנה שהוטל על הנאשם, וכל-זאת לצד העמדה במבחן.

7. בנסיבות העניין לא אחייב את הנאשם בפיצוי הנפגעת או אחותה מ', אף לא בקנס שיוטל למעשה על משק הבית המשותף.

סוף דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. אני מאריך בשנה מהיום את המאסר המותנה בן שישה חודשים שהוטל על הנאשם ביום 25.4.13 בת"פ 33192-09-12;

ב. צו מבחן למשך שנה מהיום, בתנאי מפורש של המשך הטיפול בקבוצת האלמ"ב של שירות המבחן, כל עוד ימצא השירות צורך בכך. הנאשם מוזהר כי הימנעות משיתוף פעולה עם שירות המבחן יוביל להשבת התיק לבית המשפט ולגזירת עונש חלופי נוסף;

הוראות נלוות:

א. מוצגים, ככל שקיימים, יועברו להכרעה פרטנית של קצין משטרה;

ב. עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן;

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו.

ניתן היום, ט"ז חשוון תשע"ח, 05 נובמבר 2017, במעמד הצדדים.